

KORONAVIRUS NEBO COVID-19 A TĚHOTENSTVÍ

INFORMACE PRO PACIENTKY – CO BYSTE MĚLY VĚDĚT A NA CO BYSTE SE MĚLY ZEPTAT.

20. března, 2020

Uvedené informace vycházejí z malého počtu těhotných s touto infekcí. Nové informace jsou k dispozici denně.

CO JE COVID-19?

COVID-19 je infekce způsobená koronavirem, který je podobný mnoha virům způsobujícím chřipkovou onemocnění. Většina infikovaných lidí se nebude cítit jinak než při běžné chřipce. Lidé s jistými zdravotními problémy (jako např. plicní onemocnění nebo cukrovka), mají vyšší riziko rychlého onemocnění s rozvojem závažných plicních komplikací. Lidé s COVID-19 mají horečky a kašel nebo potíže s dýcháním. Pokud se jejich stav zhoršuje, potřebují hospitalizaci na lůžkovém oddělení nebo jednotce intenzivní péče.

JAK SE NEMOC ŠÍŘÍ?

Virus způsobující onemocnění COVID-19 se šíří převážně kontaktem s někým, kdo je již infikován nebo kontaktem s předměty, které tyto osoby použily (nebo na které kýchlý nebo zakašlaly). Virus může být detekován ve slinách nebo nosním sekretu. Vstupní branou viru do organismu jsou ústa, nos nebo oči.

JAK SE MŮŽU ONEMOCNĚNÍ COVID-19 VYHNOUT?

Nejlepší prevencí onemocnění je mytí rukou po každém kontaktu s objekty mimo domov a také omezení dotyku obličeje rukama. Dalším účinným opatřením je udržování odstupu alespoň 2 metry od ostatních lidí a vycházení z domova na nezbytně nutnou dobu. Pro prevenci přenosu viru lidé musí kýchat nebo kašlat do ohbí lokte, ne do rukou.

MÁM SE VYHÝBAT NÁVŠTĚVÁM NEMOCNICE ČI SVÉHO LÉKAŘE?

Během těhotenství budete navštěvovat těhotenskou poradnu. Tyto návštěvy jsou důležité pro zdraví Vaše i plodu. Neabsolvovat tyto návštěvy je možné jen po konzultaci s Vaším lékařem. Některé konzultace je možné provést po telefonu nebo pomocí videokonference a Váš lékař rozhodne, co je pro Vás nejlepší. Máte-li v těhotenství potíže, neváhejte kontaktovat svého lékaře a poradit se s ním o nejlepším způsobu poskytnutí zdravotní péče. Pokud jste u lékaře nebo v nemocnici, myjte si ruce po každém kontaktu s předměty, vyhněte se dotykům obličeje rukama a snažte se udržovat vzdálenost nejméně 2 metry od ostatních lidí v čekárně. Také po odchodu z nemocnice si umyjte ruce. Máte-li kašel, nasadte si roušku co nejdříve před vstupem do ordinace nebo nemocnice, a neprodleně o tom informujte zdravotní personál. Ideálně informujte personál ještě před svým příjezdem tak, aby se mohl na Vaši návštěvu co nejlépe připravit. Jste-li nakažena virem způsobujícím COVID-19 a jste-li objednána na pravidelnou kontrolu, kontaktujte Vašeho lékaře, zda ponechat stávající termín kontroly nebo se přeobjednáte na pozdější termín.

JE COVID-19 NEBEZPEČNÝ V TĚHOTENSTVÍ?

Máme velmi málo informací ohledně těhotných s onemocněním COVID-19. Víme, že nejlepší je vyhnout se onemocnění. Z malého počtu informací vyplývá, že těhotné nemají horší průběh onemocnění než pacientky netěhotné stejného věku. Ženy se zdravotními potížemi, zvláště s plicními onemocněními, vysokým krevním tlakem, cukrovkou nebo HIV, mají vyšší riziko zhoršení průběhu onemocnění. Je-li to Váš případ, a onemocněla jste COVID-19, můžete být sledována přísněji než ostatní těhotné. Těhotné s nejléčím průběhem budou sledovány doma, ale musí být vyšetřené co nejdříve v případě zhoršení obtíží. Neodkladná pomoc při zhoršení průběhu onemocnění je nejlepší cestou prevence vážných komplikací. Lékaři mohou indikovat provedení rentgenového vyšetření hrudníku. U těhotných se zhoršujícím se průběhem onemocnění může být toto vyšetření důležité. Pokud vyšetřující vědí, že jste těhotná, musí učinit veškerá nutná opatření k ochraně Vás i plodu. Těhotné, které jsou pro velmi vážný průběh onemocnění hospitalizovány mají vyšší riziko předčasného porodu, a proto musí být pečlivě sledovány. Horečku lze v případě nutnosti léčit acetaminofenem nebo paracetamolem, což jsou léky bezpečné v těhotenství.

JAKÁ JSOU RIZIKA PRO MIMINKO, POKUD ONEMOCNÍM V TĚHOTENSTVÍ COVID-19?

Zdá se, že virus nepřechází z matky na plod v průběhu těhotenství. Přestože máme informace jen o několika těhotných, které se nakazily virem v době, kdy je to nejvíce rizikové, nejsou údaje o tom, že COVID-19 zvyšuje riziko výskytu vrozených vad. Tyto těhotné pacientky porodily zdravé děti. Horečky kolem šestého týdne těhotenství nebo čtyři týdny po početí, mohou být spojené s vyšším rizikem vad páteře a mozku. Tato rizika nejsou specifická jen pro COVID-19 ale pro všechny horečnaté stavy. Riziko zůstává velmi nízké – 2 ženy z 1000 s horečkou v časném těhotenství mohou mít takto postižené dítě, ve srovnání s 1 ženou z 1000, které neměly horečku v časném těhotenství. Pro záchyt těchto komplikací je doporučeno ultrazvukové (UZ) vyšetření plodu mezi 18. a 22. týdnem těhotenství.

Největším rizikem pro plod je to, že v případě zhoršujícího se onemocnění začnete rodit předčasně, nebo že Vám lékaři doporučí předčasný porod, protože se plodu nebude dařit dobře v děloze z důvodu vážného průběhu Vašeho onemocnění. Čím jste blíže k termínu porodu, tím menší jsou rizika pro plod. Máte-li COVID-19, může mít Vaše tělo a tím pádem i plod, potíže se zásobením kyslíkem v průběhu porodu. Pokud je to možné, doporučuje se родit v nemocnici, kde jsou možnosti nepřetržitého monitorování stavu plodu a případné provedení císařského řezu v případě nutnosti. Toho času nejsou důvody k tomu, aby COVID-19 u rodičky byl samostatnou indikací k provedení císařského řezu místo vaginálního porodu, pokud k tomu nejsou další důvody.

Některé studie naznačují, že po infekci těhotné viry podobnými viru způsobujícím COVID-19, nemusí plod růst stejně dobře jako před nákazou. Většina expertů doporučuje provedení alespoň jednoho ultrazvukového (UZ) vyšetření 2 až 4 týdny po odeznění infekce pro kontrolu růstu plodu. Rovněž je doporučeno provedení pravidelných UZ vyšetření s kontrolou růstu plodu i nadále, každé 2-4 týdny v průběhu těhotenství.

JAKÁ JSOU RIZIKA PRO NOVOROZENCE ONEMOCNÍM-LI COVID-19 PO PORODU A V ŠESTINEDĚLÍ?

Není jasné, zda matky s COVID-19 mají být izolovány od svých dětí. Různá zdravotnická zařízení budou činit různá opatření v závislosti na místních podmínkách a místní situaci s COVID-19. Citíte-li se dobře, nedoporučuje se přerušovat kontakt s dítětem. V některých případech je potřeba, abyste byla od novorozence izolována, a proto se informujte u Vašeho lékaře nebo porodní asistentky, jestli to platí i pro Vás. Musíte dbát na omezení možnosti přenosu viru na dítě. Nejlépe toho docílíte důsledným mytím rukou, než sáhnete na dítě. Nedotýkejte se jeho obličeje, nekašlejte a nekýchejte směrem k dítěti a používejte při péči o novorozence ústenku. V čase, kdy o dítě přímo nepečujete (např. v době jeho spánku), udržujte od něj vzdálenost alespoň 2 metry pro snížení rizika přenosu infekce. .

MŮŽU KOJIT, POKUD MÁM COVID-19?

Mléko několika testovaných infikovaných žen nevykazovalo známky přítomnosti viru. Kojení se tedy zdá být bezpečné i v případě, že máte COVID-19. Musíte být opatrná v prevenci přenosu viru na Vaše dítě. Nejlépe toho docílíte pečlivým mytím rukou, než sáhnete na dítě, vyhýbáním se dotyků obličeje dítěte, vyhýbáním se kašláním a kýcháním ve směru dítěte a používáním roušky při kojení. Dobrým řešením je odsávání nebo ruční exprese mléka a krmení dítěte někým, kdo není infikován. Před odsáváním nebo ruční expresí mléka si pečlivě umyjte ruce.

CO KDYŽ JE PO PORODU V DOMÁCNOSTI PŘÍTOMNÁ DALŠÍ OSOBA S PŘÍZNAKY COVID-19?

Pokud se tato osoba bezprostředně podílí na péči o dítě, musí být opatrná v prevenci přenosu viru na dítě. Nejlépe toho docílí důsledným mytím rukou před dotykem dítěte, vyhýbáním se dotyků obličeje dítěte, vyhýbáním se kašláním a kýcháním ve směru dítěte a používáním roušky při péči o dítě.

Pokud není nutné, aby tato osoba byla v blízkosti dítěte, měla by vždy udržovat odstup aspoň 2 metry od dítěte. Nezapomínejte si mýt ruce před každou manipulací s dítětem i v případě, že nejste nemocná, protože je možné, že jste se dotýkala předmětů v domácnosti, které mohly být v kontaktu s virem. Měla byste dodržovat odstup 2 metrů od nemocných osob a mýt si ruce pravidelně, abyste neonemocněla. Aktuální údaje z výzkumu poukazují na to, že v případě, že jste již COVID-19 prodělala, bude Vaše tělo schopné bojovat s virem, aniž byste znovu onemocněla. Ale i v tomto případě je mytí rukou před manipulací s dítětem nejlepší prevencí přenosu viru na dítě z nemocné osoby nebo z předmětů, kterých se tato osoba dotkla.

OTÁZKY, KTERÉ BYSTE MĚLA POLOŽIT SVÉMU LÉKAŘI, VZHLEDEM K TOMU, ŽE V RŮZNÝCH ČÁSTECH SVĚTA JSOU DOPORUČENÉ POSTUPY ODLIŠNÉ:

- **Byla jsem v kontaktu s někým s příznaky COVID-19. Mám se nechat vyšetřit?**
- **Mám symptomy COVID-19. Mám se nechat vyšetřit?**
- **Máme zůstat s rodinou doma v karanténě?**
- **Měla jsem COVID-19 na začátku těhotenství. Kdy si mám nechat udělat ultrazvukové vyšetření plodu?**
- **Když mám příznaky onemocnění, mám se izolovat od dítěte?**

Vyloučení odpovědnosti:

Obsah tohoto informačního letáku slouží jen pro obecné informování. Neslouží k upřesnění lékařského doporučení, na které byste měla spoléhat. Před Vaším rozhodnutím na základě informací z tohoto letáku, musíte mít doporučení profesionála nebo specialisty ve vztahu k Vašemu aktuální zdravotnímu stavu. I přesto, že vynaláždáme nemalé úsilí ve snaze, aby informace obsažené v tomto letáku byly co nejvíce aktuální, nedáváme žádná závazná doporučení, záruky nebo jistoty, ať už přímé nebo nepřímé, že obsah tohoto letáku je přesný, kompletní nebo aktuální.

Hanáckého pluku 6
770 00 Olomouc
Tel.: +420 585 242 733
Mobil: +420 603 887 567

Centrum zdraví, Vodní 25
796 01 Prostějov
Tel.: +420 582 335 116